



CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Morari Galina, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Întreprinderii Municipale de Gestionare a Fondului Locativ din comuna Bubuieci împotriva Galinei Morari (Saharnean) și Ecaterinei Morari cu privire la încasarea datoriei pentru consumului energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de Morari (Saharnean) Galina

Dosarul nr. 2ra-519/23

NR. PIGD 2-19199849-01-2ra-05042023

Temeiurile recursului nu se încadrează în prevederile art. 432, alin. (2), alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023). Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel nu constituie un temei de casare a deciziei contestate.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: S. Vișcu)
Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Pruteanu, V. Cotorobai, I. Cotruță)

21 mai 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Morari Galina, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:
Stela Procopciuc, *Președinte*,
Ion Malanciuc,
Diana Stănilă, *judcători*,

ÎN FAPT

1. La 13 decembrie 2019 SA „Termoelectrica” a depus, în interesele ÎMGFL din comuna Bubuieci, cerere de chemare în judecată împotriva Galinei Morari (Saharnean) și Ecaterinei Morari cu privire la încasarea datoriei pentru consumul energiei termice și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. În susținerea acțiunii a indicat că potrivit contractului de livrare-utilizare a energiei termice în apă caldă din 01 aprilie 2008, încheiat cu ÎMGFL din comuna Bubuieci, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru utilizarea energiei termice furnizate.

3. De asemenea, a invocat că din cauza neonorării obligațiilor de plată, la situația din 25 noiembrie 2019, datoria la consumul de energie termică a constituit suma de 626 106,95 de lei.

4. Totodată, ÎMGFL din comuna Bubuieci a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv alimentarea cu energie termică către locatarii blocurilor locative gestionate, care au beneficiat nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen facturile primite.

5. La caz, SA „Termoelectrica” a invocat că ÎMGFL din comuna Bubuieci nu a acționat în judecată consumatorii restanți, printre care și Morari Galina și Morari Ecaterina, care au acumulat o datorie la consumul de energie termică în sumă de 19 456,03 lei pe perioada decembrie 2012 – octombrie 2019.

6. La 18 octombrie 2021 pârâta Morari Ecaterina a decedat.

7. La 22 noiembrie 2021 SA „Termoelectrica” a concretizat cercul participanților la proces, solicitând încasarea de la Morari Galina a sumei de 19 456,03 lei cu titlu de datorie la consumul de energie termică pentru perioada decembrie 2012 – octombrie 2019 și încasarea sumei de 583,68 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată (f. d. 232-233 Vol. I).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

8. Prin hotărârea din 03 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica”. S-a încasat de la Morari Galina în beneficiul SA „Termoelectrica” suma de 19 456,03 lei cu titlu de datorie la consumul de energie termică și suma de 583,68 de lei cu titlu de taxă de stat.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. Nefiind de acord cu hotărârea din 03 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, la 18 februarie 2022, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (1) Cod administrativ, Morari Galina a contestat-o cu apel.

10. La data de 11 august 2022 Morari Galina a depus motivarea apelului, în termenul prevăzut de art. 232 alin. (2) Cod administrativ, luând în considerare faptul că date spre confirmarea recepționării hotărârii motivate la materialele dosarului lipsesc.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

11. Prin decizia din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Morari Galina și s-a menținut hotărârea din 03 februarie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

12. Pentru a decide astfel, reținând particularitățile și circumstanțele speței, instanța de apel a relevat că conform facturii eliberate de SRL „Info Bon”, pentru apartamentul nr. 18 din str. Ștefan cel Mare 25, comuna Bubuieci, se atestă că locatarii au acumulat o datorie la plata pentru consumul energiei termice în mărime de 19659,50 de lei.

13. De asemenea, instanța de apel a reținut că Morari Galina nu neagă existența datoriei, ci și-a manifestat dezacordul cu calitatea și prestarea necorespunzătoare a agentului termic.

14. În acest context, instanța de apel a menționat că deși apelanta a invocat că nu a beneficiat de energie termică în volum deplin, din momentul recepționării bonurilor de plată pentru energia termică, nu a contestat facturile, acceptând tacit sumele înaintate spre plată și nu a prezentat nici un act confirmativ cu privire la neexecutarea obligațiilor de către SA „Termoelectrica” sau ÎMGFL a comunei Bubuieci.

15. Prin urmare, instanța de apel a relevat că, apelanta, beneficiind de serviciile locativ-comunale, a acumulat o datorie la plata energiei termice pentru perioada decembrie 2012 – octombrie 2019, în mărime de 19 456,03 lei.

16. Așadar, instanța de apel a concluzionat ca fiind corectă soluția primei instanțe privind încasarea de la Morari Galina a sumei de 19 456,03 lei cu titlu de datorie la consumul de energie termică.

17. Curtea de Apel Chișinău a respins argumentele apelantului referitor la scoaterea de pe rol a cererii de chemare în judecată în temeiul art. 267 lit. a) CPC, pe motiv că reclamantul nu a respectat procedura de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară. Instanța a notat în acest sens că SA „Termoelectrica”, acționând în interesele ÎMGFL com. Bubuieci, conform art. 617 alin. (2) lit. a) Cod civil, este în drept să înainteze cererea de chemare în judecată fără respectarea procedurii de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară. S-a reținut că prin factura expediată, consumatorul este informat despre datoria acumulată lunar și termenul limită de achitare a plăților pentru serviciile prestate. Astfel, reieșind din faptul că Morari Galina, cunoscând despre datoria acumulată pentru consumul energiei termice, nu a achitat-o în termenul stabilit, SA „Termoelectrica” a fost în drept să depună acțiune în judecată fără respectarea procedurii prealabile.

18. Cu referire la argumentul invocat de Morari Galina privind aplicarea termenului de prescripție la caz, instanța de apel a menționat că reieșind conținutul informației detaliate privind achitarea serviciilor locativ-comunale, în perioada decembrie 2012 – octombrie 2019, au fost efectuate periodic achitări parțiale pentru serviciile locativ-comunale, fapt confirmat prin descifrarea plăților calculate și achitate anexate la dosar (f. d. 8-9 Vol. I).

19. Prin urmare, prin achitățile efectuate de către apelant, se întrerupe cursul prescripției extinctive, iar din motivele expuse, în cazul dat, nu poate fi aplicat termenul de prescripție extintivă, deoarece prin achitățile parțiale lunare efectuate, pentru serviciile prestate de energia termică, a avut loc de fapt întreruperea termenului de prescripție, respectiv a curs un nou termen

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

20. La 13 februarie 2023 Morari Galina, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă, sau cu dispunerea scoaterii cererii de pe rol.

21. În motivarea recursului, a invocat prevederile art. 432 al. (2) lit. b) și d) din Codul de procedură civilă - se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

22. La caz, a relevat că acțiunea a fost depusă în luna decembrie 2019, astfel pretențiile privind încasarea datoriei la consumul pentru energia termică în perioada decembrie 2012 – octombrie 2019 sunt depășite de termenul de prescripție.

23. De asemenea, a menționat că instanța de apel nu a dat apreciere tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

24. Totodată, a relevat că la examinarea cauzei, urma să fie aplicate prevederile art. 18¹, art. 18³, 18⁵, 19¹ și 20 din Legea nr. 105 din 13 martie 2003 privind protecția consumatorilor.

25. La fel, a invocat că au fost aplicate eronat prevederile art. 267 lit. a) din Codul de procedură civilă, or, instanța urma să scoată de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de SA „Termoelectrica” - reclamantul nu a respectat procedura, prevăzută prin lege sau prin contractul părților, de soluționare prealabilă a cauzei pe cale extrajudiciară, inclusiv prin mediere.

26. Prin referința din 28 aprilie 2023 intimata SA „Termoelectrica” a solicitat de a declara inadmisibil recursul.

27. Cu referire la termenul recursului, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 18 octombrie 2022 și a expediat-o participanților la proces la 16 decembrie 2022, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere (f. d. 47 Vol. II),

astfel, recursul declarat la data de 13 februarie 2023, este în termen.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

28. Art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede următoarele:
„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

29. Art. XI, alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) stipulează că:

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

30. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) relevă că:

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).”

31. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) reglementează că:

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

32. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede că:

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; c) a interpretat în mod eronat legea; d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

33. Art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) statuează că:

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

34. Art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 01 septembrie 2023) stabilește că:

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către

instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

35. Art. 440 din Codul de procedură civilă, reglementează că:

„(1) În cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil. (2) Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

36. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

37. Din analiza recursului depus de Morari Galina, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin, rezultă că recurenta a invocat temei de admisibilitate prevederile art. 432 alin.(2), lit. a) și d) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data declarării recursului.

38. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, reținând că recurenta a făcut trimitere la temeiul de drept prevăzut de art.432 alin.2 lit. a) și d) – neaplicarea unei leși și aplicarea în mod eronat a analogiei legii sau analogia dreptului, nu a stabilit că normele aplicate suscită îndoieli la aplicare sau instanța de apel, aplicând normele respective, ar fi extins norma juridică dincolo de ipotezele la care se aplică sau invers.

39. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă, și anume, dacă au fost săvârșite alte încălcări decât cele indicate ce ar constitui temei de declarare a recursului în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau dacă instanța de apel a apreciat probele arbitrar, sau dacă ar exista erori comise ce ar duce la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, nu a depistat.

40. Totodată, Completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

41. În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

42. Totodată, potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

43. În speță, Completul de judecată menționează că recursul conține obiecții de fapt și de drept, care au fost analizate de către instanța de apel, primind o apreciere corespunzătoare.

44. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenteii la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

45. Drept urmare, Completul de judecată reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normei de drept material sau a normei de drept procesual, și, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

46. În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de Morari Galina, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin, ca fiind inadmisibil.

47. Ținând cont de prevederile art. 431 alin. (1), (2), art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art.440 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Consideră inadmisibil recursul declarat de Morari Galina, reprezentată de avocatul Chiriac Cristin, împotriva deciziei din 18 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă